

**Kádár Zoltán Nemzetpolitikai államtitkárság kabinetfőnöke
az „'56 és a XX. század magyar református lelkészvértanúi” c.
NyEMRLSz tanácskozáson, Felsőőr, 2016.07.14.**

„Nemzeti dicsőségünk és egyházi életünk nagy lobogó máglyája maradt ránk őseinktől. (...) mi, magyar reformátusok voltunk a nemzet fenntartói, alkotmányának, szabadságának védelmezői.” Ezek a gondolatok Kenessey Béla erdélyi református püspöktől származnak.

Szeretettel köszöntöm a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat immáron hagyományossá vált éves tanácskozásának minden résztvevőjét! Engedjék meg, hogy reformátusként úgy köszöntsem Önöket, mint testvéreimet, az őseinktől tanult köszöntéssel: Áldás, békesség!

Ezek a sorok mások szemében talán túl önhittnek tűnhetnek, pedig korántsem túlzóak. A református egyház nemcsak azokban az időkben állt a nemzet oldalán, amikor egyenes úton, kitaposott ösvényeken felemelt fejjel jártunk, hanem akkor is, amikor rögössé vált az út, és nem tudta senki sem, hogy hova vezet. Ilyenek voltak a nemzeti függetlenségünk kivívásáért és megőrzéséért vívott csatáink is, köztük az 1956-os forradalom, vagy épp a kommunizmus sötét évei, amikor mégis voltak olyan református lelkészek, teológusok, akik a magyarság mellé álltak, miközben tudták, hogy biztonságukat, életüket teszik kockára.

Ez a mostani tanácskozás az ő emlékükhöz tiszteleg. Azok előtt a lekipásztörök előtt, akik mártírhalált haltak, miközben a magyarság ügyét képviselték, s váltak ezáltal nemcsak a református egyház, hanem az egységes magyar nemzet vértanúivá. Méltatlanul kevés szó esik róluk, ezért szeretném külön megköszönni a szervezőknek, hogy az 1956-os emlékévként kapcsán ezt választották éves találkozásuk témájának. Ma és az elkövetkezendő napokban olyan életpéldákat láthatnak a résztvevők, amiből ma is lehet erőt meríteni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ahogy Kenessey püspök úr találóan fogalmazza meg, a magyar reformátusság az alkotmányosság és szabadság védelmezése mellett az elmúlt évszázadokban nemzetfenntartó erővé tudott válni. Az első világháború előtt is voltak olyan időszakok a történelemben, amikor a nemzet legfontosabb erőforrása nem természeti kincsekben volt található, hanem a református kollégiumok falai között. Amikor elfogyott minden más muníció, akkor mindig vissza lehetett nyúlni ehhez az alaphoz, amin aztán újra tudott épülni az ország.

Az országvesztést követően ez a feladat új keretben fogalmazódott meg: ott, ahol a magyar állam fennhatósága elveszett, az iskolákat államosították, az egyesületeket felszámolták, ott az egyházak, köztük a református egyház a magyarság megmaradásának szinte egyetlen mentsvárává vált. A határon túlra került gyülekezetekben a lelkészek egyszerre lettek pásztorai Krisztus nyájának és a magyarságnak. Ők pedig vitték mindkét rájuk bízott keresztet. Vállalták az üldöztetést, sok esetben a börtönéveket is, távol hazájuktól az otthontalanság érzését, de elvégezték a rájuk mért feladatot: nemcsak a hitet tartották meg, hanem a magyar lelkeket is. Ennek legfőbb bizonyítéka, hogy a legtöbb református Kárpát-medence szerte megmaradt magyarnak, a világban szétszóródott magyar reformátusok megtartották nemzetükhöz való ragaszkodásukat. Köszönjük Önöknek ezt a felbecsülhetetlen értékű munkát!

Kenessey Béla gondolatai azonban így folytatódnak: *Nem elég a múlttal dicsekedni. A múltból meg kell tanulni, hogy Isten a népek között egy nagy hivatást bízott ránk, és hogy ennek a nemzetnek fenntartását is ránk, magyar reformátusokra bízta. E megbízással nagy felelősség jár, a felelősséggel pedig rendkívüli köteleltségteljesítés*". Én a Magyar Kormány nevében ma is ezt kérem Önöktől, hogy folytassák ezt a munkát: ahogy eddig tették, segítsék a nemzetet. Továbbra is mutassanak példát mindenkinek a magyarság ügyének képviselésében. Ne hagyják magukra a világban szétszóródott magyarságot.

Számítunk a nyugat-európai reformátusok szilárd helytállására, áldozatkészségére, az összmagyarságért vállalt felelősségük vállalására a jövőben is.

A Nyugat-Európai Református Lelkigondozói Szolgálat elődjét útjára indító Ravasz László püspök úr híres mondásai közé tartozik, hogy „*a lélek előtt nincsenek sorompók*”. A két világháború közötti reformátusság emblematikus alakjának szilárd meggyőződése volt, hogy nemzetünket csak az érzelmi közösség és az oszthatatlan lelki egység emelheti fel újra. Ma már a határokon sincsenek sorompók, amelyek minket egymástól elválasztanának. Nincsen semmilyen mentségünk. Ha a magyar nemzetet nem tudjuk újra egygé kovácsolni, az a mi hibánk lesz.

Önöknek, a diaszpórákban élő magyar lelkészeknek, világi vezetőknek és egyháztagnak nagyon összetett a feladatuk: egyszerre kell megmenteniük, gondozniuk a magyar lelkeket, megteremteni közösségüket, ezeket a lelki közösségeket pedig a magyarság többi tagjával is össze kell kötniük. Az Önök munkája feltétele a miénknek: ha a magyarság lelki egysége felbomlik, akkor nekünk nincs mire építkeznünk. Ez minden nemzetpolitikai célunk, programunk alapja. A Mindenható adjon elég erőt és kitartást Önöknek ehhez a munkához a jövőben is!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ez a tanácskozás lehetőséget ad arra, hogy tisztelegjünk a bátrak, a nemzetükért a mártírsorsot is vállaló református lelkészek előtt. Ugyanakkor jó alkalmat nyújt a jelen és a jövő feladatainak áttekintésére is. Ehhez kívánok Önöknek hasznos munkát az elkövetkező napokra.

Köszönöm, hogy meghallgattak!

2016. július 13.